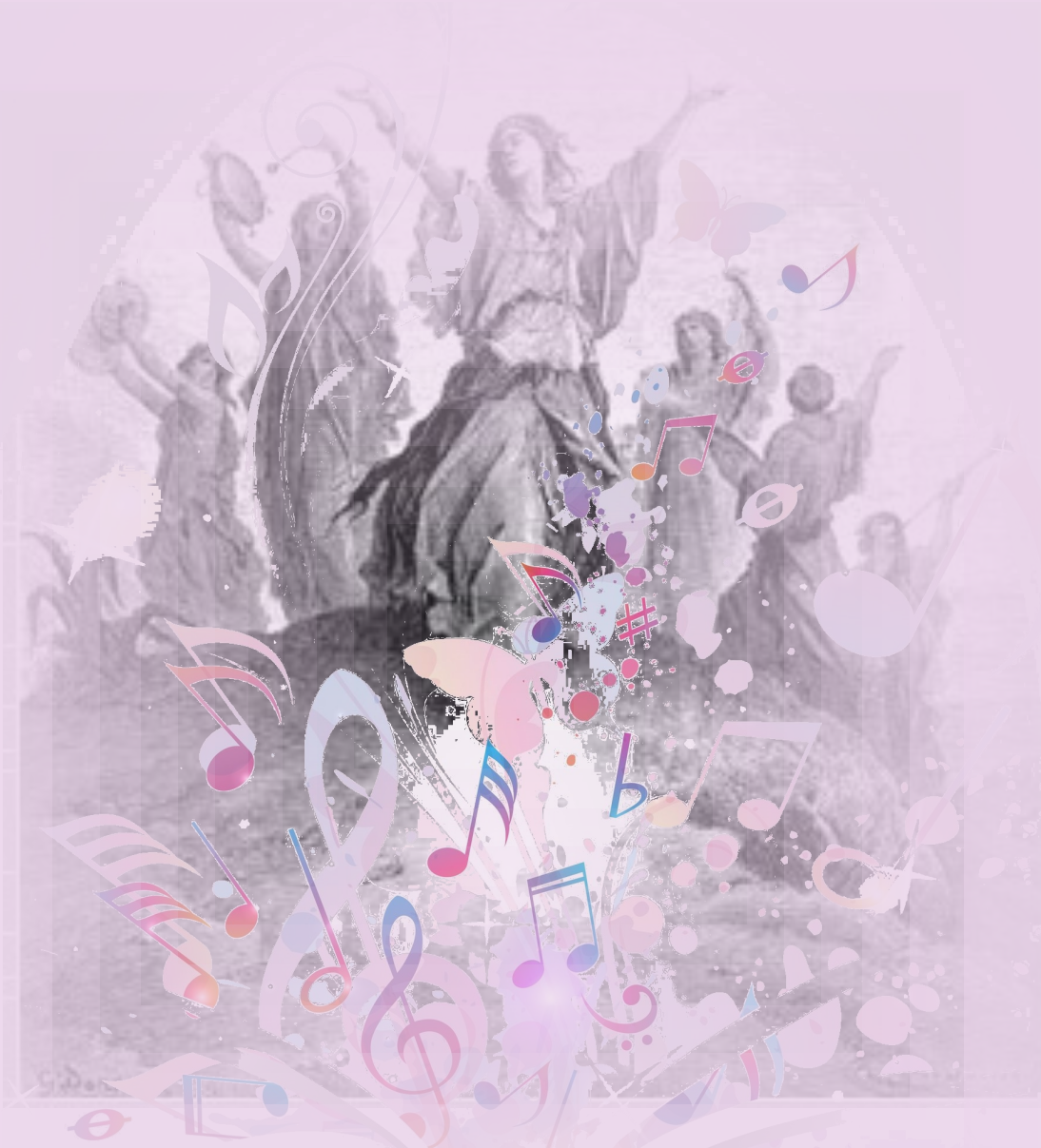

Yiftach

יפתח

Sefer Shoftim UNIT 4

The Man of Gilad - Yiftach

Together we will investigate the ambiguous and mysterious life of Yiftach. His wars, his personal life and his diplomacy paint a varied picture of this Shofet.

Rabbi Ya'akov Trump

Shiur for Women

8:00-8:45pm Wednesdays

שופטים Chapter 10

Sins and Search for a Leader

- ו וַיִּסִּיפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי ה', וַיַּעֲבְדוּ אֶת-הַבְּעָלִים וְאֶת-הָעֲשָׁתְרוֹת וְאֶת-אֱלֹהֵי אַרָם וְאֶת-אֱלֹהֵי צִדּוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת אֱלֹהֵי בְנֵי-עַמּוֹן, וְאֶת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים; וַיַּעֲזְבוּ אֶת-ה', וְלֹא עָבְדוּהוּ.
- 6 And the children of Israel again did that which was evil in the sight of the LORD, and served the Baalim, and the Ashtaroth, and the gods of Aram, and the gods of Zidon, and the gods of Moab, and the gods of the children of Ammon, and the gods of the Philistines; and they forsook the LORD, and served Him not.
- ז וַיַּחַר-אַף ה', בְּיִשְׂרָאֵל; וַיִּמְכָּרם, בְּיַד-פְּלִשְׁתִּים, וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן.
- 7 And the anger of the LORD was kindled against Israel, and He gave them over into the hand of the Philistines, and into the hand of the children of Ammon.
- ח וַיִּרְעֲצוּ וַיִּרְצְצוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁנָה הַהִיא: שְׁמֹנֶה עָשָׂר שָׁנָה, אֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן--בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי, אֲשֶׁר בְּגִלְעָד.
- 8 And they oppressed and crushed the children of Israel that year; eighteen years [oppressed they] all the children of Israel that were beyond the Jordan in the land of the Amorites, which is in Gilead.
- ט וַיַּעֲבְרוּ בְנֵי-עַמּוֹן אֶת-הַיַּרְדֵּן, לְהִלָּחֵם גַּם-בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם; וַתִּצַּר לְיִשְׂרָאֵל, מְאֹד.
- 9 And the children of Ammon passed over the Jordan to fight also against Judah, and against Benjamin, and against the house of Ephraim, so that Israel was sore distressed.
- י וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶל-ה' לֵאמֹר: חָטָאנוּ לָךְ--וְכִי עָזַבְנוּ אֶת-אֱלֹהֵינוּ, וַנַּעֲבֹד אֶת-הַבְּעָלִים. {פ}
- 10 And the children of Israel cried unto the LORD, saying: 'We have sinned against Thee, in that we have forsaken our God, and have served the Baalim.' {P}
- יא וַיֹּאמֶר ה', אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן-הָאֱמֹרִי, וּמִן-בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן-פְּלִשְׁתִּים.
- 11 And the LORD said unto the children of Israel: 'Did not I save you from the Egyptians, and from the Amorites, from the children of Ammon, and from the Philistines?
- יב וְצִידוֹנִים וְעַמְלֵק וּמְעֹון, לְחַצוֹ אֶתְכֶם; וַתִּצַּעְקוּ אֵלַי, וְאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם.
- 12 The Zidonians also, and the Amalekites, and the Maonites, did oppress you; and ye cried unto Me, and I saved you out of their hand.
- יג וְאַתֶּם עָזַבְתֶּם אוֹתִי, וַתַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים; לָכֵן לֹא-אוֹסִיף, לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.
- 13 Yet ye have forsaken Me, and served other gods; wherefore I will save you no more.
- יד לכוּ, וְזַעְקוּ אֶל-הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם, בָּם: הֲמָה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם, בְּעַת צָרְתְּכֶם.
- 14 Go and cry unto the gods which ye have chosen; let them save you in the time of your distress.'
- טו וַיֹּאמְרוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-ה', חָטָאנוּ--עֲשֵׂה-אַתָּה לָנוּ, כְּכֹל-הַטּוֹב בְּעֵינֵינוּ: אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא, הַיּוֹם הַזֶּה.
- 15 And the children of Israel said unto the LORD: 'We have sinned; do Thou unto us whatsoever seemeth good unto Thee; only deliver us, we pray Thee, this day.'
- טז וַיִּסְרוּ אֶת-אֱלֹהֵי הַנֹּכַח, מִקִּרְבָּם, וַיַּעֲבְדוּ, אֶת-ה'; וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ, בְּעַמַּל יִשְׂרָאֵל. {פ}
- 16 And they put away the strange gods from among them, and served the LORD; and His soul was grieved for the misery of Israel. {P}

יז וַיִּצְעְקוּ בְּנֵי עַמּוֹן, וַיַּחֲנוּ בְּגִלְעָד;
וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּחֲנוּ בְּמִצְפָּה.

17 Then the children of Ammon were gathered together, and encamped in Gilead. And the children of Israel assembled themselves together, and encamped in Mizpah.

יח וַיֹּאמְרוּ הָעָם שְׂרֵי גִלְעָד, אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ, מִי הָאִישׁ, אֲשֶׁר יַחַל לְהִלָּחֵם בְּבְנֵי עַמּוֹן--יְהִי־לָרֹאשׁ, לְכָל יֹשְׁבֵי גִלְעָד. {פ}

18 And the people, the princes of Gilead, said one to another: 'What man is he that will begin to fight against the children of Ammon? he shall be head over all the inhabitants of Gilead.' {P}

שׁוֹפְטִים Chapter 11

Background to Yftach and Appointment

א אַ וַיְפָתַח הַגִּלְעָדִי, הָיָה גִבּוֹר חַיִּל, וְהוּא, בֶּן-אִשָּׁה זֹנָה; וַיּוֹלֵד גִּלְעָד, אֶת-יְפָתַח.

1 Now Jephthah the Gileadite was a mighty man of valour, and he was the son of a harlot; and Gilead begot Jephthah.

ב וַתֵּלֶד אִשְׁתּוֹ-גִּלְעָד לוֹ, בָּנִים; וַיַּגְדְּלוּ בְנֵי-הָאִשָּׁה וַיִּגְרְשׁוּ אֶת-יְפָתַח, וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא-תִנְחַל בְּבֵית-אָבִינוּ--כִּי בֶן-אִשָּׁה אַחֲרַת, אַתָּה.

2 And Gilead's wife bore him sons; and when his wife's sons grew up, they drove out Jephthah, and said unto him: 'Thou shalt not inherit in our father's house; for thou art the son of another woman.'

ג וַיִּבְרַח יְפָתַח מִפְּנֵי אַחֲיוֹ, וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב; וַיִּתְלַקְטוּ אֶל-יְפָתַח אַנְשֵׁים רִיקִים, וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ. {פ}

3 Then Jephthah fled from his brethren, and dwelt in the land of Tob; and there were gathered vain fellows to Jephthah, and they went out with him. {P}

ד וַיְהִי, מִיָּמִים; וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי-עַמּוֹן, עִם-יִשְׂרָאֵל.

4 And it came to pass after a while, that the children of Ammon made war against Israel.

ה וַיְהִי, כַּאֲשֶׁר-נִלְחֲמוּ בְּנֵי-עַמּוֹן עִם-יִשְׂרָאֵל; וַיֵּלְכוּ זְקֵנֵי גִלְעָד, לְקַחַת אֶת-יְפָתַח מֵאֶרֶץ טוֹב.

5 And it was so, that when the children of Ammon made war against Israel, the elders of Gilead went to fetch Jephthah out of the land of Tob.

ו וַיֹּאמְרוּ לְיְפָתַח--לָכֵה, וְהָיִיתָ לָנוּ לְקַצִּין; וְנִלְחַמְהָ, בְּבְנֵי עַמּוֹן.

6 And they said unto Jephthah: 'Come and be our chief, that we may fight with the children of Ammon.'

ז וַיֹּאמֶר יְפָתַח, לְזִקְנֵי גִלְעָד, הֲלֹא אַתֶּם שָׂנֵאתֶם אוֹתִי, וַתִּגְרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי; וּמַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי, עַתָּה, כַּאֲשֶׁר, צָר לָכֶם.

7 And Jephthah said unto the elders of Gilead: 'Did not ye hate me, and drive me out of my father's house? and why are ye come unto me now when ye are in distress?'

ח וַיֹּאמְרוּ זְקֵנֵי גִלְעָד אֶל-יְפָתַח, לָכֵן עַתָּה שָׁבָנוּ אֵלֶיךָ, וְהִלַּכְתָּ עִמָּנוּ, וְנִלְחַמְתָּ בְּבְנֵי עַמּוֹן; וְהָיִיתָ לָנוּ לְרֹאשׁ, לְכָל יֹשְׁבֵי גִלְעָד.

8 And the elders of Gilead said unto Jephthah: 'Therefore are we returned to thee now, that thou mayest go with us, and fight with the children of Ammon, and thou shalt be our head over all the inhabitants of Gilead.'

ט וַיֹּאמֶר יְפָתַח אֶל-זְקֵנֵי גִלְעָד, אִם-מִשִּׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בְּבְנֵי עַמּוֹן, וְנָתַן ה' אוֹתָם, לְפָנָי--אֲנֹכִי, אֶהְיֶה לָכֶם לְרֹאשׁ.

9 And Jephthah said unto the elders of Gilead: 'If ye bring me back home to fight with the children of Ammon, and the LORD deliver them before me, I will be your head.'

י ויאמרו זקני-גלעד, אל-יפתח: ה', יהיה שמע בינותינו--אם-לא כדברך, כן נעשה.

10 And the elders of Gilead said unto Jephthah: 'The LORD shall be witness between us; surely according to thy word so will we do.'

יא וילך יפתח עם-זקני גלעד, וישמו העם אותו עליהם לראש ולקצין; וידבר יפתח את-כל-דבריו לפני ה', במצפה. {פ}

11 Then Jephthah went with the elders of Gilead, and the people made him head and chief over them; and Jephthah spoke all his words before the LORD in Mizpah. {P}

Plan of Action and Battle

יב וישלח יפתח מלאכים, אל-מלך בני-עמון לאמר: מה-לי ולך, כי-באת אלי להלחם בארצי.

12 And Jephthah sent messengers unto the king of the children of Ammon, saying: 'What hast thou to do with me, that thou art come unto me to fight against my land?'

יג ויאמר מלך בני-עמון אל-מלאכי יפתח, כי-לקח ישראל את-ארצי בעלותו ממצרים, מארנון ועד-היבק, ועד-הירדן; ועתה, השיבה אתהן בשלום.

13 And the king of the children of Ammon answered unto the messengers of Jephthah: 'Because Israel took away my land, when he came up out of Egypt, from the Arnon even unto the Jabbok, and unto the Jordan; now therefore restore those cities peaceably.'

יד ויוסף עוד, יפתח; וישלח מלאכים, אל-מלך, בני עמון.

14 And Jephthah sent messengers again unto the king of the children of Ammon;

טו ויאמר לו, כה אמר יפתח: לא-לקח ישראל את-ארץ מואב, ואת-ארץ בני עמון.

15 and he said unto him: 'Thus saith Jephthah: Israel took not away the land of Moab, nor the land of the children of Ammon.'

טז כי, בעלותם ממצרים; וילך ישראל במדבר עד-ים-סוף, ויבא קדש.

16 But when they came up from Egypt, and Israel walked through the wilderness unto the Red Sea, and came to Kadesh;

יז וישלח ישראל מלאכים אל-מלך אדום לאמר אעברה-נא בארצך, ולא שמע מלך אדום, וגם אל-מלך מואב שלח, ולא אבה; וישב ישראל, בקדש.

17 then Israel sent messengers unto the king of Edom, saying: Let me, I pray thee, pass through thy land; but the king of Edom hearkened not. And in like manner he sent unto the king of Moab; but he would not; and Israel abode in Kadesh.

יח וילך במדבר, ויסב את-ארץ אדום ואת-ארץ מואב, ויבא ממזרח-שמש לארץ מואב, ויחנו בעבר ארנון; ולא-באו בגבול מואב, כי ארנון גבול מואב.

18 Then he walked through the wilderness, and compassed the land of Edom, and the land of Moab, and came by the east side of the land of Moab, and they pitched on the other side of the Arnon; but they came not within the border of Moab, for the Arnon was the border of Moab.

יט וישלח ישראל מלאכים, אל-סיחון מלך-האמרי מלך חשבון; ויאמר לו ישראל, נעברה-נא בארצך עד-מקומי.

19 And Israel sent messengers unto Sihon king of the Amorites, the king of Heshbon; and Israel said unto him: Let us pass, we pray thee, through thy land unto my place.

כ ולא-האמין סיחון את-ישראל, עבר בגבלו, ויאסף סיחון את-כל-עמו, ויחנו ביהזה; וילחם, עם-ישראל.

20 But Sihon trusted not Israel to pass through his border; but Sihon gathered all his people together, and pitched in Jahaz, and fought against Israel.

כא ויתן ה' אלקי-ישראל את-סיחון

21 And the LORD, the God of Israel, delivered

וְאֶת-כָּל-עַמּוֹ, בְּיַד יִשְׂרָאֵל--וַיִּכְּסוּם;
וַיִּירֶשׁ, יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל-אֶרֶץ הָאֱמֹרִי,
יּוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ הַהִיא.

Sihon and all his people into the hand of Israel, and they smote them; so Israel possessed all the land of the Amorites, the inhabitants of that country.

כִּב וַיִּירְשׁוּ, אֶת כָּל-גְּבוּל הָאֱמֹרִי--
מֵאֲרֹנוֹן, וְעַד-הַיַּבֵּק, וּמִן-הַמִּדְבָּר, וְעַד-
הַיַּרְדֵּן.

22 And they possessed all the border of the Amorites, from the Arnon even unto the Jabbok, and from the wilderness even unto the Jordan.

כִּג וְעַתָּה ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, הֲוֹרִישׁ
אֶת-הָאֱמֹרִי, מִפְּנֵי, עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל; וְאַתָּה,
תִּירְשֵׁנּוּ.

23 So now the LORD, the God of Israel, hath dispossessed the Amorites from before His people Israel, and shouldst thou possess them?

כִּד הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ, כְּמוֹשׁ
אֱלֹקֶיךָ--אוֹתוֹ תִירֶשׁ; וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר
הֲוֹרִישׁ ה' אֱלֹקֵינוּ, מִפְּנֵינוּ--אוֹתוֹ
נִירֶשׁ.

24 Wilt not thou possess that which Chemosh thy god giveth thee to possess? So whomsoever the LORD our God hath dispossessed from before us, them will we possess.

כה וְעַתָּה, הֲטוֹב טוֹב אֲתָה, מִבָּלַק בֶּן-
צִפּוֹר, מֶלֶךְ מוֹאָב: הֲרוֹב רַב עִם-
יִשְׂרָאֵל, אִם-נִלְחַם נִלְחַם בָּם.

25 And now art thou any thing better than Balak the son of Zippor, king of Moab? did he ever strive against Israel, or did he ever fight against them?

כו בְּשֵׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבוֹן וּבְבְנוֹתֶיהָ
וּבְעָרֶיךָ וּבְבְנוֹתֶיהָ, וּבְכָל-הָעָרִים אֲשֶׁר
עַל-יַד־אֲרֹנוֹן, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שָׁנָה--
וּמִדּוּעַ לֹא-הִצַּלְתֶּם, בְּעֵת הַהִיא.

26 While Israel dwelt in Heshbon and its towns, and in Aroer and its towns, and in all the cities that are along by the side of the Arnon, three hundred years; wherefore did ye not recover them within that time?

כז וְאַנֹכִי, לֹא-חָטָאתִי לָךְ, וְאַתָּה עָשִׂה
אֵתִי רָעָה, לְהִלָּחֵם בִּי: יִשְׁפֹּט ה'
הַשֹּׁפֵט, הַיּוֹם, בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבֵין בְּנֵי
עַמּוֹן.

27 I therefore have not sinned against thee, but thou doest me wrong to war against me; the LORD, the Judge, be judge this day between the children of Israel and the children of Ammon.'

כח וְלֹא שָׁמַע, מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן, אֶל-דְּבָרַי
יִפְתָּח, אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו. {פ}

28 Howbeit the king of the children of Ammon hearkened not unto the words of Jephthah which he sent him. {P}

Neder of Yiftach

כט וְתָהִי עַל-יִפְתָּח רוּחַ ה', וַיַּעֲבֵר
אֶת-הַגִּלְעָד וְאֶת-מְנַשֶּׁה; וַיַּעֲבֵר, אֶת-
מִצְפֵּה גִלְעָד, וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד, עָבַר בְּנֵי
עַמּוֹן.

29 Then the spirit of the LORD came upon Jephthah, and he passed over Gilead and Manasseh, and passed over Mizpeh of Gilead, and from Mizpeh of Gilead he passed over unto the children of Ammon.

ל וַיִּדַר יִפְתָּח נֶדֶר לַה', וַיֹּאמֶר: אִם-
נָתַן תִּתֶּן אֶת-בְּנֵי עַמּוֹן, בְּיָדִי.

30 And Jephthah vowed a vow unto the LORD, and said: 'If Thou wilt indeed deliver the children of Ammon into my hand,

לֹא וְהָיָה הַיּוֹצֵא, אֲשֶׁר יֵצֵא מִדְּלֹתַי
בֵּיתִי לִקְרָאתִי, בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם, מִבְּנֵי
עַמּוֹן--וְהָיָה, לַה', וְהִעֲלִיתִיהוּ, עֹלָה.
{פ}

31 then it shall be, that whatsoever cometh forth of the doors of my house to meet me, when I return in peace from the children of Ammon, it shall be the LORD'S, and I will offer it up for a burnt-offering.' {P}

לב וַיַּעֲבֵר יִפְתָּח אֶל-בְּנֵי עַמּוֹן, לְהִלָּחֵם
בָּם; וַיִּתְּנֵם ה', בְּיָדוֹ.

32 So Jephthah passed over unto the children of Ammon to fight against them; and the LORD delivered them into his hand.

לג ויכס מערוער ועד-באך מנית
עשרים עיר, ועד אבל כרמים, מכה,
גדולה מאד; ויכנעו בני עמון, מפני בני
ישראל. {פ}

לד ויבא יפתח המצפה, אל-ביתו,
והנה בתו יצאת לקראתו, בתפים
ובמחלות: ורק היא יחידה, אין-לו
ממנו בן או-בת.

לה ויהי כראותו אותה ויקרע את-
בגדיו, ויאמר אהה בתי הכרע
הכרעתני, ואת, היית בעברי; ואנכי,
פציתי פי אל-ה', ולא אוכל, לשוב.

לו ותאמר אליו, אבי פציתך את-פיך
אל-ה'--עשה לי, כאשר יצא מפיה:
אחרי אשר עשה לך ה' נקמות,
מאיביך--מבני עמון.

לז ותאמר, אל-אביה, יעשה לי, הדבר
הזה: הרפה ממני שנים חדשים,
ואלכה וירדתי על-ההרים, ואבכה על-
בתולי, אנכי ורעיתי (ורעותי).

לח ויאמר לכי, וישלח אותה שני
חדשים; ותלך היא ורעותיה, ותבך
על-בתוליה על-ההרים.

לט ויהי מקץ שנים חדשים, ותשב
אל-אביה, ויעש לה, את-נדרו אשר
נדר; והיא לא-ידעה איש, ותהי-חק
בישראל.

מ מימים ימימה, תלכנה בנות
ישראל, לתנות, לבת-יפתח הגלעדי--
ארבעת ימים, בשנה. {פ}

שופטים Chapter 11

Civil War

א ויצעק איש אפרים, ויעבר צפונה;
ויאמרו ליפתח מדוע עברת להלחם
בבני-עמון, ולנו לא קראת ללכת עמך-
ביתך, נשרף עליך באש.

ב ויאמר יפתח, אליהם, איש ריב
הייתי אני ועמי ובני-עמון, מאד;
ואזעק אתכם, ולא-הושעתם אותי

33 And he smote them from Aroer until thou
come to Minnith, even twenty cities, and unto
Abel-cheramim, with a very great slaughter. So
the children of Ammon were subdued before the
children of Israel. {P}

34 And Jephthah came to Mizpah unto his house,
and, behold, his daughter came out to meet him
with timbrels and with dances; and she was his
only child; beside her he had neither son nor
daughter.

35 And it came to pass, when he saw her, that he
rent his clothes, and said: 'Alas, my daughter!
thou hast brought me very low, and thou art
become my troubler; for I have opened my
mouth unto the LORD, and I cannot go back.'

36 And she said unto him: 'My father, thou hast
opened thy mouth unto the LORD; do unto me
according to that which hath proceeded out of
thy mouth; forasmuch as the LORD hath taken
vengeance for thee of thine enemies, even of the
children of Ammon.'

37 And she said unto her father: 'Let this thing be
done for me: let me alone two months, that I may
depart and go down upon the mountains, and
bewail my virginity, I and my companions.'

38 And he said: 'Go.' And he sent her away for
two months; and she departed, she and her
companions, and bewailed her virginity upon the
mountains.

39 And it came to pass at the end of two months,
that she returned unto her father, who did with
her according to his vow which he had vowed;
and she had not known man. And it was a
custom in Israel,

40 that the daughters of Israel went yearly to
lament the daughter of Jephthah the Gileadite
four days in a year. {P}

מידם. their hand.

ג וארצה כי-אינדך מושיע, ואשימה
נפשי בכפי ואעברה אל-בני עמון,
ויתנם ה', בנדי; ולמה עליתם אלי,
היום הזה--להלחם בי.

3 And when I saw that ye saved me not, I put my
life in my hand, and passed over against the
children of Ammon, and the LORD delivered
them into my hand; wherefore then are ye come
up unto me this day, to fight against me?'

ד ויקבץ יפתח את-כל-אנשי גלעד,
וילחם את-אפרים; ויכו אנשי גלעד
את-אפרים, כי אמרו פליטי אפרים
אתם--גלעד, בתוך אפרים בתוך
מנשה.

4 Then Jephthah gathered together all the men of
Gilead, and fought with Ephraim; and the men of
Gilead smote Ephraim, because they said: 'Ye
are fugitives of Ephraim, ye Gileadites, in the
midst of Ephraim, and in the midst of Manasseh.'

ה וילכד גלעד את-מעברות הירדן,
לאפרים; והיה כי יאמרו פליטי
אפרים, אעברה, ויאמרו לו אנשי-גלעד
האפרתי אתה, ויאמר לא.

5 And the Gileadites took the fords of the Jordan
against the Ephraimites; and it was so, that when
any of the fugitives of Ephraim said: 'Let me go
over,' the men of Gilead said unto him: 'Art thou
an Ephraimite?' If he said: 'Nay';

ו ויאמרו לו אפר-נא שבלת ויאמר
סבלת, ולא יכין לדבר כן, ויאחזו אותו,
וישחטוהו אל-מעברות הירדן; ויפל
בעת ההיא, מאפרים, ארבעים ושנים,
אלף.

6 then said they unto him: 'Say now Shibboleth';
and he said 'Sibboleth'; for he could not frame to
pronounce it right; then they laid hold on him,
and slew him at the fords of the Jordan; and there
fell at that time of Ephraim forty and two
thousand.

ז וישפט יפתח את-ישראל, שש
שנים; וימת, יפתח הגלעדי, ויקבר,
בערי גלעד. {פ}

7 And Jephthah judged Israel six years. Then
died Jephthah the Gileadite, and was buried in
one of the cities of Gilead. {P}

SOURCES

Status of Jews Beforehand:

תלמוד בבלי מסכת ביצה דף כה עמוד ב

תורמוסא מקטע רגליהון דשנאיהון של ישראל. שנאמר (שופטים י) ויוסיפו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים ואת העשתרות ואת אלקי ארם ואת אלקי צידון ואת אלקי מואב ואת אלקי בני עמון ואת אלקי פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו, ממשמע שנאמר ויעזבו את ה', איני יודע שלא עבדוהו? ומה תלמוד לומר ולא עבדוהו? אמר רבי אלעזר: אמר הקדוש ברוך הוא: אפילו כתורמוס הזה, ששולקין אותו שבע פעמים ואוכלין אותו בקנוח סעודה לא עשאוני בני.

Status of Yiftach Among Shoftim:

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף כה עמוד א

ואומר (שמואל א יב) ויאמר שמואל אל העם ה' אשר עשה את משה ואת אהרן, ואומר (שמואל א יב) וישלח ה' את ירבעל ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל - ירובעל - זה גדעון, ולמה נקרא שמו ירובעל - שעשה מריבה עם הבעל, בדן זה שמשון, ולמה נקרא שמו בדן - דאתי מדין, יפתח - כמשמעו. ואומר (תהלים צט) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו. שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך: ירובעל בדורו - כמשה בדורו, בדן בדורו - כאהרן בדורו, יפתח בדורו - כשמואל בדורו. ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור - הרי הוא כאביר שבאבירים

Anthropomorphisms:

Rav Hirsch, Bereishis 6:6

Regarding this and similar anthropomorphic expressions of God we would like to make a general remark. For so long people have philosophied all round these expressions to remove the danger of the slightest thought of any materiality or corporality of God that at the end one runs very nearly into the danger of losing all idea of the personality of God. Had that been the purpose of the Torah, those kind of expressions could easily have been avoided. But this last danger is greater than the first. The two anthropomorphic expressions here save the two essential conceptions: the freedom, the free-will of God, and that of Man. Not for nothing does it say, "when God saw etc.". The wickedness of Man was not a matter of necessity. God had to see it before He knew it. This expression gives us the guarantee of human free-will. And the fate that overtook mankind was not the result of physical causes which followed set laws, it was preceded by an examination by God and His decision; the decision itself pained the Decider. All this presupposes the personality and free-will of God and keeps this clear in our minds. The **ראב"ד** already, one of the most Jewish of our thinkers, is of the opinion that such consciousness of the personality of God is of much greater importance than speculating about it, as to whether this or that can be asserted of God.

Zonah?

3 Understandings:

רד"ק שופטים פרק יא
(א) **בן אשה זונה** - בן פלגש גלעד היה ונקראת זונה לפי שאינה עם בעלה בכתובה וקדושין והיא כמו הזונה ואף על פי שהיא מיוחדת לו וי"ת פונדקיתא כמו שترג' ג"כ רחב הזונה פונדקית' או הוא הענין בעצמו כי הזונה כמו הפונדקית שמפקרת עצמה. ובתרגום של תוספתא דא היא נימוסא הות בישראל מלקדמין דלא מיסתחרא אחסנתא משבטא לשבטא ובכך לא הוה יכיל גברא למיסב איתתא דלא משבטא וכד הות איתתא דרחמא גברא דלא משבטהא הות נפקא מבי נשא בלא אחסנתא והוה אנשי קרון לה פונדקיתא דרחימת גברא דלא משבטהא וכן הוה ליה לאימיה דיפתח ודומה כי הצריכו כל זה למתרגם לפי שאמר לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה וכן תרגם ארי בר איתתא משבטא אחורי את ולפירושינו יהיה פי' לא תנחל לפי שהיה בן פלגש וזהו בן אשה אחרת לפי' היו אומרים שלא ינחל עמהם ושלא כדין היו מגרשין אותו כי בן הפלגש יורש כמו שאמרו רז"ל מי שיש לו בן מכל מקום בנו הוא לכל דבר חוץ ממי שיש לו מן השפחה ואמרו לכל דבר למאי הלכתא לירשו וליטמא לו וכן אמר להם יפתח ותגרשוני מבית אבי כלומר עשיתם עמדי שלא כדין:

Yehoshua 13:31

לא וְחָצִי הַגִּלְעָד וְעִשְׂתָּרוֹת וְאֶדְרַעִי, עָרֵי מַמְלַכּוֹת עוֹג בְּבָשָׁן, לְבָנֵי מַכִּיר בֶּן-מָנַשֶׁה, לְחָצִי בְנֵי-מַכִּיר לְמִשְׁפְּחוֹתָם.

31 and half Gilead, and Ashtaroth, and Edrei, the cities of the kingdom of Og in Bashan, were for the children of Machir the son of Manasseh, even for the half of the children of Machir according to their families.

<p>ח וְכָל-בַּת יִרְשֶׁת נַחֲלָה, מִמִּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל-- לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מִטָּה אָבִיהָ, תִּהְיֶה לְאִשָּׁה: לְמַעַן, יִירָשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אִישׁ, נַחֲלַת אָבִיתּוֹ.</p>	<p>8 And every daughter, that possesseth an inheritance in any tribe of the children of Israel, shall be wife unto one of the family of the tribe of her father, that the children of Israel may possess every man the inheritance of his fathers.</p>
<p>ט וְלֹא-תִסָּב נַחֲלָה מִמִּטָּה, לְמִטָּה אַחֵר: כִּי- אִישׁ, בְּנַחֲלָתוֹ, יִדְבְּקוּ, מִטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.</p>	<p>9 So shall no inheritance remove from one tribe to another tribe; for the tribes of the children of Israel shall cleave each one to its own inheritance.'</p>
<p>י כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה', אֶת-מֹשֶׁה, כִּן עָשׂוּ, בָּנוֹת צֶלְפַחָד.</p>	<p>10 Even as the LORD commanded Moses, so did the daughters of Zelophehad.</p>
<p>יא וַתִּהְיֶינָה מַחֲלָה תִרְצָה, וְחֹגְלָה וּמִלְכָּה וְנוֹעָה- בָּנוֹת צֶלְפַחָד: לְבָנֵי דָדֵיהֶן, לְנָשִׁים.</p>	<p>11 For Mahlah, Tirzah, and Hoglah, and Milcah, and Noah, the daughters of Zelophehad, were married unto their father's brothers' sons.</p>
<p>יב מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי-מְנַשֶּׁה בֶן-יוֹסֵף, הָיוּ לְנָשִׁים; וַתִּהְי, נַחֲלָתוֹ, עַל-מִטָּה, מִשְׁפַּחַת אָבִיהֶן.</p>	<p>12 They were married into the families of the sons of Manasseh the son of Joseph, and their inheritance remained in the tribe of the family of their father.</p>

רבינו בחיי במדבר פרשת מסעי פרק לו

(ח) וכל בת יורשת נחלה. שלא היה בן לאביה אחר שינחלו את הארץ, על כן אמר הכתוב פעם שנית: "ולא תסוב נחלה". ומטעם זה היה המנהג בישראל בבית יורשת כשתעבור על זה ותרצה להנשא לשבט אחר שהיו קורין אותה "זונה" והיתה מפסדת נחלת בית אביה, וזהו שכתוב: (שופטים יא, א) "ויפתח הגלעדי היה גבור חיל והוא בן אשה זונה", כי אמו של יפתח היתה בת יורשת נחלה ונשאת לשבט אחר, כי אין הכוונה זונה ממש ח"ו, וכן תרגם יונתן.

Conquest

Mishech Chochma, Haftoras Chukas

(שופטים יא, כג - כד) ועתה ה' וכו' הוריש... ואת אשר יורישך כמוש אלהיך אותו תירש.

נוהר מלאמור "הורישך", שלא יתן ממש לעבודה זרה, וכך אמר שלפי טעותך "את אשר יוריש לך כמוש - אותו תירש". וכפי האמת שלא יוכל להוריש באמת, לא תירש מאומה. ואמר "ואת כל אשר הוריש ה'" בלשון עבר, שמידו ירשנו כל. ויעוין ט"ז יורה דעה ריש סימן קמ"ז בזה

Bamidbar 21:21-31

כא וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכָיִם, אֶל-סִיחֹן מֶלֶךְ-הָאֱמֹרִי לֵאמֹר. **כב** אֶעֱבְרָה בְּאַרְצְךָ, לֹא נֹטָה בְשׂוֹדָה וּבְכָרֶם--לֹא נִשְׁתָּה, מִי בָאָר: בְּדַרְךְ הַמְלָךְ גִּלְדָּה, עַד אֲשֶׁר-נַעֲבֹר גְּבֻלְךָ. **כג** וְלֹא-נָתַן סִיחֹן אֶת-יִשְׂרָאֵל, עֹבֵר בְּגִבְלוֹ, וַיִּאֲסֹף סִיחֹן אֶת-כָּל-עַמּוֹ וַיִּצָּא לְקִרְיַת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבָּרָה, וַיִּבֵּא יְהִצָּה; וַיִּלָּחֶם, בְּיִשְׂרָאֵל. **כד** וַיִּנְכְּחוּ יִשְׂרָאֵל, לְפִי-חֶרֶב; וַיִּירָשׁ אֶת-אַרְצוֹ מֵאֲרָנֹן, עַד-נֶבֶק עַד-בְּנֵי עַמּוֹן--כִּי עָז, גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן. **כה** וַיִּקַּח, יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל-הָעָרִים, הָאֵלֶּה; וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עָרֵי הָאֱמֹרִי, בְּחִשְׁבוֹן וּבְכָל-בְּנֵי-יָהּ. **כו** כִּי חִשְׁבוֹן--עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, הוּא; וְהוּא נִלְחָם, בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הַרְאִשׁוֹן, וַיִּקַּח אֶת-כָּל-אַרְצוֹ מִיַּדוֹ, עַד-אֲרָנֹן. **כז** עַל-כֵּן יֹאמְרוּ הַמְּשֻׁלִּים, בְּאוֹ חִשְׁבוֹן; תִּבְנֶה וְתִכְוֹנֶנּוּ, עִיר סִיחֹן. **כח** כִּי-אִשׁ יִצְאָה מִחִשְׁבוֹן, לְהִבָּה מִקְרִיַת סִיחֹן: אֲכַלָּה עַר מוֹאָב, בְּעֵלְמֵי בְּמֹת אֲרָנֹן. **כט** אוֹי-לְךָ מוֹאָב, אֲבָדְתָּ עַם-קְמוּשׁ; וְנָתַן בְּנָיו פְּלִיטִים וּבְנֵיתָיו בְּשִׁבְיָת, לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי סִיחֹן. **ל** וַיִּנְרָם אֲבָד חִשְׁבוֹן, עַד-דִּיבֹן; וַנִּשְׁעִים עַד-נַפְחַ, אֲשֶׁר עַד-מִידְבָּא. **לא** וַיֵּשֶׁב, יִשְׂרָאֵל, בְּאַרְץ, הָאֱמֹרִי.

NEDER

Precedent for Nedarim:

Vayikra 27:28-29

<p>כח אֲדָ-כָל-חֵרֶם אֲשֶׁר יִחְרַם אִישׁ לַה' מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ, מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵּה אַחֲזָתוֹ--לֹא יִמְכַר, וְלֹא יִגָּאֵל: כָּל-חֵרֶם, קֹדֶשׁ-קֹדְשִׁים הוּא לַה'.</p>	<p>28 Notwithstanding, no devoted thing, that a man may devote unto the LORD of all that he hath, whether of man or beast, or of the field of his possession, shall be sold or redeemed; every devoted thing is most holy unto the LORD.</p>
---	--

כט כל-חרם, אשר יחרם מן-האדם--לא יפדה: מות, יומת.	29 None devoted, that may be devoted of men, shall be ransomed; he shall surely be put to death.
--	--

Bereishis 28:20

כ ויִדָּר יַעֲקֹב, נֹדֵר לֵאמֹר: אִם-יְהִיָּה אֱלֹקִים עִמָּדִי, וּשְׁמֶרְנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ, וְנָתַן-לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל, וּבְגָד לְלַבֵּשׁ.	20 And Jacob vowed a vow, saying: 'If God will be with me, and will keep me in this way that I go, and will give me bread to eat, and raiment to put on,
כא וְשִׁבְתִּי בְשָׁלוֹם, אֶל-בֵּית אָבִי; וְהָיָה ה' לִי, לְאֱלֹקִים.	21 so that I come back to my father's house in peace, then shall the LORD be my God,
כב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת, אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי מִצְבֵּה--יְהִיָּה, בֵּית אֱלֹקִים; וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּן-לִי, עֲשֵׂר אֶעֱשְׂרֶנּוּ לָךְ.	22 and this stone, which I have set up for a pillar, shall be God's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.'

Bamidbar 21:2

ב ויִדָּר יִשְׂרָאֵל נֹדֵר לַה', וַיֹּאמֶר: אִם-נָתַן תִּתֶּן אֶת-הָעָם הַזֶּה, בְּיַד־יְהוָה וְהִחַרְמֹתִי, אֶת-עָרֵיהֶם.	2 And Israel vowed a vow unto the LORD, and said: 'If Thou wilt indeed deliver this people into my hand, then I will utterly destroy their cities.'
--	---

I Shmuel 1:11

יא וַתִּדָּר נָדָר וַתֹּאמֶר, ה' צְבָאוֹת אִם-רָאָה תְרַאֶה בְּעֵינַי אֲמֹתָךְ וְזָכַרְתִּנִּי וְלֹא-תִשְׁכַּח אֶת-אֲמֹתָךְ, וְנִתְּתָה לְאֲמֹתָךְ, זָרַע אֲנָשִׁים--וְנִתְּתִיו לַה' כָּל-יְמֵי חַיָּיו, וּמוֹרָה לֹא-יֵעָלֶה עַל-רֹאשׁוֹ.	11 And she vowed a vow, and said: 'O LORD of hosts, if Thou wilt indeed look on the affliction of Thy handmaid, and remember me, and not forget Thy handmaid, but wilt give unto Thy handmaid a man-child, then I will give him unto the LORD all the days of his life, and there shall no razor come upon his head.'
---	---

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת בחוקותי סימן ה

Lacking Torah in making a Neder

(ה) דבר אחר איש כי יפליא נדר בערוך נפשות, זש"ה פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם (משלי יא) אם יהיה אדם צדיק ואע"פ שהוא צדיק ואינו עוסק בתורה אין בידו כלום, אלא פרי צדיק עץ חיים זו תורה שמתוך שהוא בן תורה הוא למד האיך לוקח נפשות שנאמר ולוקח נפשות חכם, שאם ידור לערוך נפשות הוא למד מן התורה היאך עושה ואם אין בידו תורה אין בידו כלום, כן את מוצא ביפתח הגלעדי מפני שלא היה בן תורה אבד את בתו, אימתי בשעה שנלחם עם בני עמון ונדר באותה שעה שנא' (שופטים יא) וידר יפתח נדר וגו' והיה היוצא וגו' והיה לה' והעליתיהו עולה באותה שעה היה עליו כעס מן הקב"ה אמר אילו יצא מביתו כלב או חזיר או גמל היה מקריב אותו לפני לכך זימן לו בתו, כ"כ למה כדי שילמדו כל הנודרים הלכות נדרים וקונמות שלא לנהוג טעות בנדרים, והנה בתו יוצאת לקראתו ויהי כראותו אותה ויקרע את בגדיו ויאמר אהה בתי וגו', ואנכי פציתי פי אל ה' ולא אוכל לשוב (שם שופטים י"א).

Argument between Yiftach and Daughter

כיון שבקש לקרבה היתה בוכה לפניו אמרה לו בתו אבי יצאתי לקראתך בשמחה ואתה שוחט אותי שמא כתב הקב"ה בתורה שיהו ישראל מקריבין לפני הקב"ה נפשות אדם, אין כתיב בתורה אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה (ויקרא א) מן הבהמה ולא מן בני אדם, אמר לה בתי נדרתי והיה היוצא אשר יצא והעליתיהו עולה, שמא כל הנודר יכול הוא שלא לשלם נדרו, אמרה ליה והרי יעקב אבינו שנדר כל אשר נתן לי וגו' (בראשית כח) ונתן לו הקב"ה שנים עשר בנים, שמא הקריב להקב"ה אחד מהם, ולא עוד אלא חנה שאמרה ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אם ראה תראה וגו' (שמואל א א) שמא הקריבה את בנה לפני הקב"ה, כל הדברים האלה אמרה לו ולא שמע לה, כיון שראתה שלא שמע לה אמרה לו הניחני וארד אצל ב"ד שמא ימצאו פתח לנדרך שנאמר (שופטים יא) הרפה ממני שנים חדשים ואלכה וירדתי על ההרים וגו', אמר רבי זכריה וכי יש אדם יורד על ההרים והלא בני אדם עולים להרים, מהו וירדתי על ההרים אלו סנהדרין כמה שנא' (מיכה ו) שמעו הרים את ריב ה', הלכה אצלם ולא מצאו פתח ליפתח

שהעלים הקב"ה מהם את ההלכה שלא ימצאו פתחו להתיר ... ולהתיר לו את נדרו בעון אותן ששחט משבט אפרים לו את נדרו, עלה ושחטה, ורוח הקדש צווחת נפשות הייתי רוצה שתקריב לפני אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה על לבי (ירמיה ז) אשר לא צויתי לאברהם שישחוט את בנו אלא אמרתי לו אל תשלח ידך להודיע לכל האומות חיבתו של אברהם שלא חשך את יחידו ממני לעשות רצון בוראו, ולא דברתי ליפתח להקריב את בתו.

בראשית רבה (וילנא) פרשת חיי שרה פרשה ס

Asking shelo kehogen

ד' הן שתבעו שלא כהוגן, לג' ניתן כהוגן, לאחד ניתן שלא כהוגן ואלו הן אליעזר עבד אברהם, כלב, שאול, יפתח ... יפתח (שופטים יא) והיה היוצא אשר יצא וגו' והעליתיהו עולה לה', הא אילו יצא חמור או כלב אחד או חתול אחת, היה מעלהו עולה וזימן לו הקב"ה שלא כהוגן, הה"ד (שופטים י"א) ויבא יפתח וגו' והנה בתו יוצאת לקראתו

Pinchas and Yiftach:

ולא היה שם פנחס שיתיר לו את נדרו, אלא פנחס אמר הוא צריך לי ואני אלך אצלו, ויפתח אמר אני ראש קציני ישראל ואני הולך לי אצל פנחס, בין דין לדין אבדה הנערה ההיא, הדא דברייתא אמרה בין חייתא למחבלתא אזל ברא דעלובתא, ושניהם נענשו בדמיה של נערה, יפתח מת בנשילת אברים בכל מקום שהיה הולך בו היה אבר נישול הימנו והיו קוברין אותו שם, הה"ד (שם שופטים יב) וימת יפתח ויקבר בערי גלעד בעיר גלעד לא נאמר אלא בערי גלעד, פנחס נטלה ממנו רוח הקדש, הה"ד (דברי הימים א ט) פנחס בן אלעזר נגיד היה עליהם, הוא נגיד עליהם אין כתיב כאן, אלא נגיד היה, לפנים ה' עמו.

Is it Literal or Not?

מצודת דוד שופטים פרק יא

(לט) ויעש לה וכו' - הפרישה מבני אדם לשבת בדודה עוסקת בעבודת ה' ורוז"ל אמרו שנדר להקריב עולה את כל היוצא וכו' וכן עשה נדרו:

Abarbanel 11:36-37

מקום ייטיבתה בפרישות. וכוונתי שיבזה לנדרו אינית :הדום
לעשית בתי פרישות (קליכט"ד) לנשים שיכנסו שמה
ורא יצאו משם כל ימיהם ולא יראו איש בגוד בחיים
חיותם : וזכר (לח) שעשיתה כן ושאחר החרשים ההם

רמב"ן ויקרא (כז:כט) כל חרם אשר יחרם מן האדם –

Background of a Cherem:

ועל דרך הפשט, יאמר הכתוב כי כל המחירים משלו בין אדם בין בהמה ושדה אחוזתו הוא קודש לשם, שהן חרמים לכהנים ואין להם פדיון, אבל המחירים מן האדם שאינו שלו כגון הנלחמים על אויביהם ונודרים נדר אם נתון תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם (במדבר כא ב), ימותו כל האדם הנמצא בהם. והטעם, שאין דעת הנודר כן לתת לכהנים, רק שיהיה הכל אסור בהנאה, כי נתכוון להכרית האויבים ולכלותם:
ומצינו אנשי יבש גלעד שעברו על שבועת הקהל ולא באו אל המצפה, וכתוב (שופטים כא י) וישלחו שם העדה שנים עשר אלף איש מבני החיל ויצוו אותם לאמר לכו והכיתם את יושבי יבש גלעד לפי חרב, ואין הסברא נותנת שעשו כל העדה רעה כזאת להמית אנשים רבים מישראל שאינם חייבים מיתה, ופנחס היה שם ועל פיו נעשה כל הענין ההוא:
ועוד מצאתי באגדה בילמדנו, תניא רבי עקיבא אומר החרם הוא השבועה והשבועה הוא החרם, אנשי יבש עברו על החרם ונתחייבו מיתה. ולכך אני אומר כי מן הכתוב הזה יצא להם הדין הזה שכל מלך בישראל או סנהדרין גדולה

במעמד כל ישראל שיש להם רשות במשפטים, אם יחרימו על עיר להלחם עליה, וכך אם יחרימו על דבר, העובר עליו חייב מיתה, והוא חיובן של אנשי יבש גלעד, ושל יהונתן שאמר לו אביו (ש"א יד מד) כה יעשה אלקים וכה יוסיף כי מות תמות יונתן, ומהיכן נתחייבו אלו מיתה מן הדין חוץ מן המקום הזה:

Mistake of Yiftach (Ramban):

וזה היה טעותו של יפתח בבתו, כי חשב כאשר חרם נגיד ישראל חל וקים להמית אנשים או העובר על חרמו חייב מיתה, כן אם נדר בעת מלחמה לעשות מאיש או אנשים זבח יחול הנדר, ולא ידע כי חרם המלך והסנהדרין חל על המורדים לכלותם או על העובר גזירתם ותקנתם, אבל לחול הנדר לעשות עולה מדבר שאין ראוי לה' חס וחלילה. ולכך אמר בב"ר (ס ג) שאפילו הקדש דמים לא היה חייב ונענש בדמה:

Mistake of Yiftach (Ibn Ezra):

ואל תהיה נפתה בהבלי ר"א האומר כי פירוש והעליתיהו עולה (שופטים יא לא), או והעליתיהו, לומר אם יהיה היוצא מדלתי ביתי איש או אשה והיה לה' קודש שיהיה פרוש מדרכי העולם לעמוד לשרת בשם ה' בתפלה והודות לאלקים, ואם יהיה דבר ראוי ליקרב אצלנו עולה, ועשה בית לבתו מחוץ לעיר והתבודדה שם וכלכלה כל ימיה ואיש לא ידעה והיתה בתו צרורה. ואלה דברי רוח, כי אם נדר שיהיה לה' איננו שיהיה פרוש, אבל יהיה כמו שמואל שאמרה אמו ונתתיו לה' (ש"א א יא) והיה משרת בבית ה', לא פרוש. וכפי משפטי התורה אין ביד האדם שידור ביוצאי פתח ביתו שיהיו פרושים, כאשר אין בידו להעלותם עולה. ואם הדבר כן, היתה בתו הבורכה על בתוליה ורעיותיה עמה כזונות לקלס אתנן, וח"ו שיהיה חק בישראל לתנות לבת יפתח ארבעת ימים בשנה מפני שלא נשאת לבעל והיתה עובדת את ה' בטהרה. אבל הדבר כפשוטו, וטעותו היה ממה שאמרת:

Narrator's Interpretation of Neder:

Yehoshua 2:17-19

<p>יז ויאמרו אליה, הנאנשים: נקים אנחנו, משבעתך הנה אשר השבעתנו.</p>	<p>17 And the men said unto her: 'We will be guiltless of this thine oath which thou hast made us to swear.</p>
<p>יח הנה אנחנו באים, בארץ; את-תקות חוט השני הנה תקשרי, בחלון אשר הורדתנו בו, ואת-אביך ואת-אמך ואת-אחיך ואת כל-בית אביך, תאספי אליך הביתה.</p>	<p>18 Behold, when we come into the land, thou shalt bind this line of scarlet thread in the window which thou didst let us down by; and thou shalt gather unto thee into the house thy father, and thy mother, and thy brethren, and all thy father's household.</p>
<p>יט והיה כל אשר-יצא מדלתי ביתך החוצה, דמו בראשו--ואנחנו נקים; וכל אשר יהיה אתך, בבית--דמו בראשנו, אם-יד תהיה-בו.</p>	<p>19 And it shall be, that whosoever shall go out of the doors of thy house into the street, his blood shall be upon his head, and we will be guiltless; and whosoever shall be with thee in the house, his blood shall be on our head, if any hand be upon him</p>

Yehoshua 6:16-19

<p>טז ויהי בפעם השביעית, תקעו הכהנים בשופרות; ויאמר יהושע אל-העם הריעו, כי-נתן ה' לכם את-העיר.</p>	<p>16 And it came to pass at the seventh time, when the priests blew with the horns, that Joshua said unto the people: 'Shout; for the LORD hath given you the city.</p>
<p>יז והיתה העיר חרם היא וכל-אשר-בה, לה': רק רחב הזונה תחיה, היא וכל-אשר אתה בבית--כי החבאתה, את-המלאכים אשר שלחנו.</p>	<p>17 And the city shall be devoted, even it and all that is therein, to the LORD; only Rahab the harlot shall live, she and all that are with her in the house, because she hid the messengers that we sent.</p>
<p>יח ורק-אתם שמרו מן-החרם, פן-תחרימו ולקחתם מן-החרם; ושמתם את-מחנה ישראל, לחרם, ועכרתם, אותו.</p>	<p>18 And ye, in any wise keep yourselves from the devoted thing, lest ye make yourselves accursed by taking of the devoted thing, so should ye make the camp of Israel accursed, and trouble it.</p>

יט וכל כסף וזהב, וכלי נחשת וברזל--קדש הוא, לה': אוצר ה', יבוא.

19 But all the silver, and gold, and vessels of brass and iron, are holy unto the LORD; they shall come into the treasury of the LORD.'

Yehoshua 7:6-11

ו ויקרע יהושע שמלתיו, ויפל על-פניו ארצה לפני ארון ה' עד-הערב--הוא, וזקני ישראל; ויעלו עפר, על-ראשם.

6 And Joshua rent his clothes, and fell to the earth upon his face before the ark of the LORD until the evening, he and the elders of Israel; and they put dust upon their heads.

י ויאמר ה' אל-יהושע, קם לך; למָה זָה, אַתָּה נָפַל עַל-פְּנֵיךָ.

10 And the LORD said unto Joshua: 'Get thee up; wherefore, now, art thou fallen upon thy face?

יא חטא, ישראל, וגם עברו את-בריתי, אשר צויתי אותם; וגם לקחו, מן-החרם, וגם גנבו וגם כחשו, וגם שמו בכליהם.

11 Israel hath sinned; yea, they have even transgressed My covenant which I commanded them; yea, they have even taken of the devoted thing; and have also stolen, and dissembled also, and they have even put it among their own stuff.

CIVIL WAR

Two Paradigms:

רלב"ג שופטים פרק יב
והנה לא נשתדל יפתח לפייסם באופן שפייסם ירובעל או אולי לא היה יכול על זה והיה זה סבה על שנפלו מאפרים מ"ב אלף:

רד"ק שופטים פרק יב
והפחותים הם הרועים ברוב וההרג הרב הזה היה לעונש עונות שהיו בשבט אפרים בנסתר:

Connection Between Neder and War:

אליהו רבה (איש שלום) פרשה יב
ושמא תאמר אותן ארבעים ושנים אלף שנהרגו בימי יפתח הגלעדי מפני מה נהרגו, יפתח הגלעדי נדר נדר שלא כהוגן, ופינחס בן אלעזר עומד, היה לו לפינחס שילך אצל יפתח להתיר את נדרו, היה לו ליפתח לילך אצל פינחס ויתיר לו את נדרו, ולא הלך, זה אומר אני כהן גדול בן כהן גדול בן בנו של אהרן הכהן אלך אצל עם הארץ, וזה אומר אני ראש לכל ישראל אלך אצל זה, זה נוהג גדולה לעצמו וזה נוהג גדולה לעצמו, אוי לה לגדולה שמקברת את בעליה, (אוי לה לגדולה שמקברת את בעליה), אוי לה לגדולה שאינה גורמת טובה בעולם, יפתח הגלעדי נדר (נדר) דבר שלא כהוגן ההעלות את בתו על גבי מזבח, נתקבצו עליו אנשי אפרים לעשות עימו מריבה גדולה, היה לו לפינחס שיאמר להן, להתיר לו נדרו לא באתם אליו, לעשות מריבה באתם אליו, לא מיחה בבני אפרים, ולא התיר לו את נדרו ליפתח, מי שיושב על כסא שופט צדק יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים אמר, מאחר ששם זה נפשו בכפו ובא והציל את ישראל מיד מואב ומיד בני עמון באו לעשות עימו מריבה גדולה, לפיכך נתקבצו למלחמה ויצא והרג בהן ארבעים ושנים אלף, שנאמר ויאמר לו אמר נא שכולת ויאמר סכולת (שופטים י"ב ו'), זה לשון עבודה זרה, כאדם שאומר לחבירו שאכול, והוא לא יכול לדבר כן ויאחזוהו וישחטוהו אל מעברות הירדן וגו' (שם /שופטים י"ב/), ומי הרג את כל אלה, אמור, לא הרג אותן אלא פינחס בן אלעזר, שהיה ספק בידו למחות ואינו מוחה, להפר לו נדרו ליפתח ולא התיר לו, ולא פינחס בלבד, אלא כל מי שהוא ספק בידו למחות ואינו מוחה, להחזיר את ישראל למוטב ואינו מחזיר, את הדמים הנשפכין לישראל אינן נשפכין אלא על ידיו

MAPS

Map I.

Map II.

